Camera Obscura

driemaandelijks tijdschrift voor de foto & dia liefhebber

Koninklijke vtb Fotoclub Evergem
vtb Diaclub Evergem

58ste jaargang nr. 1 – april 2017

vtbkultuur.be
met een knipoog

Verantwoordelijke uitgever: Freddy Hofman Pijlkruidstr 31 9032 Wondelgem

OVU 8
CVB149
Belfius
IBAN BE03 0682 1455 0384
BIC GKCCBEBB

Koninklijke vtb Fotoclub Evergem

VOORZITTER	ONDERVOORZITTER	SECRETARIS	PENNINGMEESTER	PUBLIC-RELATIONS
Freddy Hofman Pijlkruidstraat 31 9032 Wondelgem 09/2268563 freddy.hofman @telenet.be	Jos Van den Hende Antwerpsestwg 774B 9040 St. Amandsberg 09/2252750	Chris Vanden Bunder E. Ronsestraat 45 9041 Oostakker 09/2514823 christiaan.vandenbunder @skynet.be	Christine Van de Velde c.vdv@gmail.be	Koen Andries Droogte 78 9940 Evergem 09/3577859 Fotografieandries @gmail.com

Activiteitenkalender

Vrijdag 17/3/2017	Selectie foto's tentoonstelling	Vrijdag 5/5/2017	Fotobespreking
Vrijdag 24/3/2017	Selectie foto's tentoonstelling	Vrijdag 12/5/2017	Fotobespreking
Vrijdag 24/3/2017	Opkleven foto's bij Progendis	Vrijdag 19/5/2017	Fotobespreking
Vrijdag 31/3/2017	Bespreking tentoonstelling	Vrijdag 26/5/2017	Fotobespreking
Vrijdag 31/3/2016	Opkleven foto's bij Progendis	Vrijdag 2/6/2017	Fotobespreking
Donderdag 6/4/2017	Opstellen Fototentoonstelling	Vrijdag 9/6/2017	Fotobespreking
Vrijdag 7/4/2017	Opstellen Fototentoonstelling	Vrijdag 16/6/2017	Fotobespreking
Vrijdag 7/4/2017	Openingsreceptie om 20h	Vrijdag 23/6/2017	Fotobespreking
Zaterdag 8/4/2017	Fototentoonstelling	Vrijdag 30/6/2017	Laatste vergadering voor verlof
Zondag 9/4/201	Fototentoonstelling + Opruimen	Vrijdag 1/9/2017	Eerste vergadering
Maandag 10/4/2017	Opruimen fototentoonstelling		
Vrijdag 14/4/2017	Fotobespreking		
Vrijdag 21/4/2017	Fotobespreking		
Vrijdag 28/4/2017	Fotobespreking		

NB. Deze kalender kan aan wijzigingen onderhevig zijn.

Editoriaal.

We zijn bijna zover. Binnen een paar weken is de tijd van de waarheid aangebroken. Dan komen we voor de 58ste keer, naar buiten met onze foto's van het afgelopen jaar.

Zoals steeds was het de laatste weken "vollen bak" met het bekijken van de geprinte foto's. Na de nodige discussies werd een eerste selectie gemaakt, die zal dienen als basis voor de uiteindelijke keuze.

Ten overvloede herhalen we dat op de twee voorziene vrijdagen 17 en 24 maart (raadpleeg de afspraken gemaakt op de jaarvergadering), jullie verwacht worden met maximum 10 foto's per persoon. Uit deze 10 foto's zullen dan de foto's worden geselecteerd die zullen dienen voor de tentoonstelling. Hoeveel foto's men zal kunnen tentoonstellen hangt van verschillende factoren af.

Het is voor iedereen een beetje improviseren, ook al omdat het de eerste keer is dat we "Ter Gulden Celle" als tentoonstellingsruimte zullen gebruiken.

Wat wel vast staat is dat we de opbouw beginnen op donderdag. Dan zullen de rekken moeten verhuisd en opgesteld worden. Alle andere praktische zaken zoals TV, geluidsversterking, fotoboeken en dergelijke meer, zullen ook moeten afgehandeld worden. Zodanig dat alles in gereedheid is wanneer de foto's binnen worden gebracht om definitief te worden opgesteld.

Uiteraard vraag ik om jullie volledige medewerking en de naleving van de gemaakte afspraken om alles zo goed mogelijk te laten verlopen.

Ondertussen hebben jullie per mail en in geprinte versie de uitnodiging ontvangen. Met de nodige aandrang vraag ik om deze zoveel mogelijk en via alle mogelijke kanalen zoals email, sociale media, e.d., onder jullie familie, vrienden en kennissen te verspreiden.
We zouden ervoor moeten kunnen zorgen dat onze organisatie onder een zo ruim mogelijk publiek bekend wordt gemaakt. Een verhuis van plaats en datum van een dergelijk evenement brengt altijd verandering van gewoontes met zich mee, waardoor er mensen kunnen afhaken. Iets wat we toch zoveel mogelijk zouden moeten kunnen vermijden.
Mag ik ook vragen om de afspraken ivm aanwezigheid, te respecteren. De totale kostprijs van de tentoonstelling mag dan wel hoger liggen, een positief punt is dat er van jullie geen bediening meer verwacht wordt. Die is voorzien door de vrijwilligers van het cetrum. Aanwezig zijn en de mensen ontvangen zal jullie hoofdtaak zijn.
Vergeet ook niet dat we voor de eerste keer "slechts" één weekend tentoonstellen. Spijtig dat de financiële kant van de zaak ons daartoe beperkt.
Verder in deze Camera een bijdrage van Jacqueline over het Nationaal Spoorfotosalon, enkele uitstekend artikels en verslagen van Frieda en een bijdrage van onze man uit Japan, die onlangs vader is geworden. Nogmaals van harte proficiat Julien van iedereen uit de club en veel geluk met de kleine spruit.
Ik wens ons dus als club een uitstekende tentoonstelling toe, die de mensen aanspreekt en hen een uitstekende fotografie laat zien.

Freddy

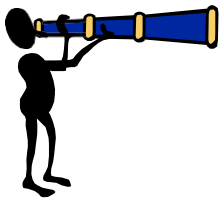

In de voetsporen van John: Verhalen uit Fotoclubland

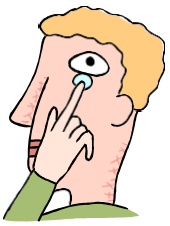

53ste Fototentoonstelling van Sasse Fotokring

In tegenstelling tot andere jaren trokken we op zaterdagmorgen richting Nederland, naar Sas van Gent. Sinds enkele jaren maakt deze club gebruik van "de Statie" als tentoonstellingsruimte. De panelen van het CvB worden opgesteld in een theaterzaal die geen licht kruigt van buitenaf. De halogeenspots op de foto's op de panelen zorgt voor voldoende licht (of zou toch moeten).
Deze keer stelden niet minder dan 21 leden hun foto's tentoon. Hierdoor worden de fotografen beperkt in het aantal werken dat kan getoond worden. Bij een ruwe schatting kwam ik tot ongeveer 3 foto's per persoon. Wel zijn deze foto's van een iets groter formaat, maar toch, 3 foto's is echt niet veel.
Onherroepelijk brengt dit een strenge selectie met zich mee wat alleen maar de kwaliteit ten goede komt.
We hebben ook de complete afwezigheid van kaders en passe partouts opgemerkt, een keuze die ik niet altijd te verantwoorden vind. Ook het gebruik van glanzend papier viel op, iets wat volgens mij zeker te verdedigen valt maar van het onderwerp afhankelijk is.
Er werden ook digitale foto's gepresenteerd. Echter geen reeksen zoals we bij de diaclub kunnen zien. Eerder enkel de foto's die deel uitmaakten van hetgeen werd tentoongesteld, maar die de uiteindelijke selectie niet hebben gehaald.
Bij het binnenkomen van de zaal waren er enkele foto's opgehangen zodanig dat men eronder kon lopen. Ze waren rug aan rug gekleefd maar door hun hoogte en belichting was dit volgens mij een niet zo geslaagd experiment.
Al bij al een tentoonstelling zoals we van deze club gewoon zijn en het onderwerp kan vormen tot inspiratie in ons eigen werk.

Freddy

37ste Nationaal Spoorfotosalon - Brussel 2016.
De Koninklijke fotokring FOTORAIL BRUSSEL nodigt uit.

Terugblik op de organisatie van het 2 jaarlijks salon.

Robert nam deel aan de jurering voor dit salon op 19 maart in Brussel stipt om 8 u. (vroeg opstaan dus). Ook ik mocht meegaan, maar wat bleek, al vlug werd ik ingeschakeld bij de puntentoekenning van de digitale beelden (eens secretaresse, altijd secretaresse zeker?).
De ontvangst was wel zeer hartelijk. Voor, tijdens en na de jurering waren er de nodige drankjes, belegde broodjes en koffiekoeken. Gelukkig maar, want de jurering ging door tot ongeveer 17u en wij hadden onze boterhammetjes niet mee.

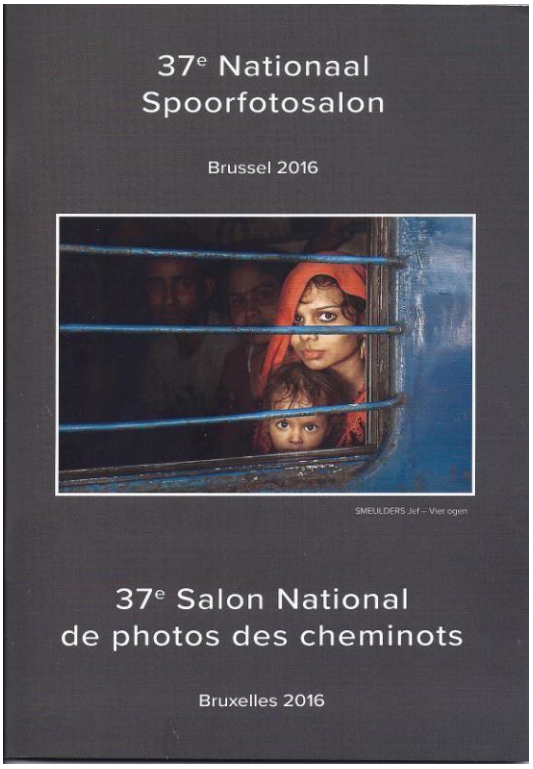

Wat stond er ons te doen ?
De deelnemers waren: 7 erkende fotokringen van de Spoorwegen.
Twee thema's: Onderwerp 'De spoorwegen & hun personeel' & 'Vrij onderwerp'.
Per onderwerp zijn er 3 categorieën waaronder:
- monochrome foto's - kleurenfoto's & - digitale beelden

Bij aankomst lagen een 600- tal foto's ter inzage en verdeeld over tafels. Later werd foto per foto voorgesteld aan de jury, bestaande uit 5 leden, en stuk voor stuk beoordeeld.
Daar bovenop kwamen de digitale beelden aan bod, eveneens ongeveer een 600 in aantal. Dit was voor een andere jury en ook de jurering was op basis van een puntenbeoordeling per beeld.

Er was dus werk aan de winkel. De controle was niet min, inderdaad bovenop het gebruikelijk toezicht was er per deelnemende club ook nog een controlelid aanwezig. 't Was dus niet om mee te lachen.

Aan de hand van de geselecteerde foto's & digitale beelden werden, per thema en per categorie, later prijzen toegekend zoals 'Medailles', 'Diploma's' en 'Aanvaarde Werken'.

Vele maanden later is er uiteraard nog de officiële uitnodiging voor de Opening van het salon, nota bene op de laatste dag van de tentoonstelling, namelijk zaterdag 17 december om 14 u. Dan maar terug de trein op.
Na enig zoekwerk ter plaatse vinden wij de locatie waar de tentoonstelling is opgesteld. Ongeveer een 150-tal van de geselecteerde foto's zijn er te bewonderen op 25 panelen. Per beeld worden ze uniform gepresenteerd in kaders (30 x 40) met een zwart lijstje.

Nadien volgde dan, na een zeer verzorgde digiprojectie, een heuse prijsuitreiking aan de laureaten.
De kers op de taart, je weet wel, is het heffen van het gebruikelijk glas, gedronken op de vriendschap, zoals dat heet, (en toch ook een beetje op de dorst als je het mij vraagt).
Maar, alle gekheid op een stokje, het was een receptie om u tegen te zeggen. Gezelligheid troef.

Algemene beoordeling.
De vooruitstrevende ideeën en speciale presentaties, zoals wij die terug vinden bij hun broertje van het 'Spoor' in Gent, excuseer: "Zinkae", zijn hier niet te bespeuren. Wij kunnen hier eerder spreken over een conservatief salon. Toch eerlijke, mooie, pure fotografie waar de leden terecht fier op mogen zijn.

Eveneens respect, iedereen heeft het volste recht niet mee te gaan met de moderne trends. Het was al bij al een verfrissend salon met kwaliteitsvolle foto's. De enthousiaste deelnemers doen het nog steeds met volle goesting en met veel plezier. Meer moet dat toch niet zijn?

Voor ons was het pure nostalgie waar wij volop van genoten hebben. Waar is de tijd?

Jacqueline

Nieuws Japan

De zon gaat ook onder.

Japan, het Land van de Rijzende Zon, staat aan het begin van een moeilijke periode en er zijn geen snelle oplossingen voor de problemen hier.

Toen ik naar Japan kwam in 1984 was de economie van dit land in een enorme “boom” een bubble van expansie. Japanse producten zoals auto’s, TV's, camera’s, kortom alles dat hier gemaakt werd, was populair in binnen en buitenland. De Japanse manier van zaken doen en industriële productie werden bestudeerd en geïmiteerd over de hele wereld. Het was al Japan wat de klok sloeg.

In de middelbare scholen van Australië, Nieuw-Zeeland, Canada en de US stonden Japanse taallessen op het programma. De middelbare meisjesschool waar ik werkte als leraar Engels had een uitwisselingsprogramma met verschillende scholen in Nieuw-Zeeland en Canada en ieder jaar gingen er drie volle klassen van onze meisjes voor een heel jaar Engels studeren naar deze landen en kwamen er Nieuw-Zeelandse- en Canadese meisjes naar onze school om Japans te leren.

Ook voor Japanse universiteitsstudenten was het populair om op Amerikaanse universiteiten te gaan studeren en Japanse toeristen reisden in groepen naar Europa en de US, met dure camera’s rond hun nek. Mensen van mijn leeftijd herinneren zich dat nog wel.

Deze situatie waar iedereen veel geld verdiende en het ook gemakkelijk uitgaf duurde tot 1992. Tot in dat jaar de zeepbel barstte en het land terecht kwam in een recessie waar het tot nog toe niet uitgekomen is.

Nu zijn het vooral Chinese studenten die naar Amerikaanse universiteiten gaan studeren en de Japanse studenten zijn veel meer conservatief en veel minder internationaal van denken dan in de jaren tachtig. Op veel scholen in Canada en Nieuw Zeeland zijn de Japanse taallessen van het uurrooster verdwenen door gebrek aan belangstelling en vervangen door Chinees of andere vreemde talen.

Het systeem van levenslange werkcontracten die de basis vormden van de Japanse industrie werd afgeschaft en veel bedrijven hebben slechts een relatief kleine kern van fulltime ervaren werknemers en nemen verder alleen parttime werkers aan omdat ze die minder moeten betalen en ook gemakkelijker kunnen ontslaan als de economie tegenzit.

Het gevolg hiervan is dat veel jongeren het zich niet kunnen veroorloven om te gaan trouwen omdat ze niet genoeg verdienen. Velen blijven thuis bij hun ouders wonen omdat dit goedkoper is dan een eigen appartementje te huren en ook kunnen ze thuis mee-eten en ook hun vaders auto gebruiken. Hun ouders zijn van een vorige generatie die wel een goed inkomen had waarvan ze konden sparen, plus een pensioen. Voor de jongere generatie ziet de toekomst er heel wat minder rooskleurig uit.

Een vreemd verschijnsel is ook dat veel jongeren belangstelling schijnen te hebben verloren in het andere geslacht. Raar maar waar. In een krantenartikel las ik onlangs dat het resultaat van een opinieonderzoek van jongeren in de leeftijdsgroep van 18 tot 34 was, dat 70% van de ongetrouwde jonge mannen en 60% van de ongetrouwde jonge vrouwen niet in een relatie waren.

Erger nog, 42% van de jonge mannen en 44% van de jonge meiden tussen 18 en 34 waren ook nog maagd. Er is duidelijk iets verkeerd hier met de jonge Japanners.

Een opinieonderzoek gehouden in 2015 voor jongeren tussen 20 en 30 wees uit dat 21.5 % van de jonge mannen helemaal niet wilden gaan trouwen, vergeleken met 12.9% van de jonge vrouwen. Dat maakt een verschil van 8.6% - dus er is een enorme groep van teleurgestelde en gefrustreerde jonge dames hier. Als er jonge mannen in Evergem zijn die een jonge Japanse meid willen gaan trouwen, jongens hier is jullie kans. Keus genoeg.

Door het gebrek aan belangstelling voor het huwelijk is het geboortecijfer ook erg laag en staat op 1.4 - dus lang niet hoog genoeg om de bevolking in stand te houden. Ieder jaar, op 15 januari, is er een ceremonie voor de jongeren die in het afgelopen jaar 20 zijn geworden, de leeftijd waarop Japanners wettelijk volwassen worden. Dit jaar was het aantal 20-jarige jongeren 284.000 minder dan vorig jaar. Als dit zo verder gaat blijven er in 50 jaar geen Japanners meer over.

Ook het aantal geboorten was minder dan 1 miljoen vorig jaar op een totale bevolking van 125 miljoen en Japan heeft al meer mensen over 65 dan jongeren onder de 15 jaar oud.

Japanners leven ook langer, dit is goed natuurlijk maar het heeft wel gevolgen voor de sociale voorzieningen daar een kleinere groep van werkende mensen een veel grotere groep van ouderen moet ondersteunen.

Kortom, een unieke situatie hier in Japan en Eerste Minister Abe is heel hard aan het werk om daar een oplossing voor te vinden, iets wat niet gemakkelijk zal zijn.

Persoonlijk hebben mijn vrouw en ik Minister Abe een handje geholpen want eind januari werd onze zoon Alexander geboren. Moeder en kind stellen het uitstekend, dank u wel, maar ik moet toch nog een beetje aan het nieuwe vaderschap wennen.

Beste groeten van,

Papa *Julien*

Een blik op de actualiteit in de wereld van de fotografie.

Marc Lagrange - Timeless Beauty

De topfotograaf Marc Lagrange (1957-2015) was een internationaal gelauwerde fotograaf. Vooral bekend voor zijn esthetische naaktfotografie. Zijn werk vormt een hommage aan de schoonheid van de vrouw. Lagrange verkoos analoge fotografie boven digitale en legde zich de laatste jaren ook toe op videoproducties.

Hij overleed op 25 december 2015 op het eiland Tenerife na een ongeval met een golfkarretje. Hij was toen 57 jaar en had nog veel projecten op stapel staan.

De grote doorbraak kwam er voor Marc Lagrange in 2006 met zijn tentoonstelling "Chateau Lagrange" in het Antwerpse Fotomuseum. Glamoureuze, sensuele portretten van naakte vrouwen in luxueuze interieurs zijn, 'zijn handelsmerk' geworden, maar zijn foto's zijn _*net als bij zijn grote voorbeeld Helmut Newton*_ nooit obsceen of vulgair.

In 2011 kreeg de fotograaf een grote overzichtstentoonstelling in Antwerpen. 250 monumentale portretten werden tentoongesteld in een herenhuis dat voor de gelegenheid "Maison Lagrange" werd gedoopt.

Vanaf 2012 koos de fotograaf resoluut voor het buitenland en kreeg hij internationale erkenning. In de daarop volgende drie jaar was zijn werk te zien op meer dan 70 tentoonstellingen in verschillende Europese landen en ook in de Verenigde Staten waar hij regelmatig deelnam aan 'Art Miami'. Eveneens in 2012 kreeg hij van het luxemerk Delvaux de opdracht om portretten van vrouwen te maken met hun handtas. Hij maakte toen ook de videoclip van het nummer "Louisa's bolero" van Liesa Van der Aa.
https://www.youtube.com/watch?v=gW3ZTjbzl_I

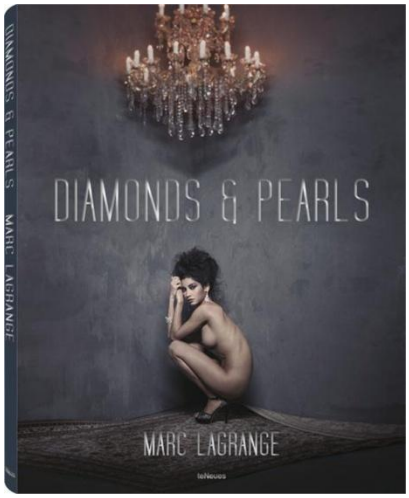

Tip:
Het prachtige fotoboek "Diamonds and pearls", gepubliceerd in meer dan 80 landen is een must-have.
Prijs : € 68

Voor wie wil genieten en/of kennismaken met de prachtige werken van Marc Lagrange kan dit tot 30/06/2017 in het Gallo-Romeins Museum, Kielenstraat 15, Tongeren.

Misschien een tip voor een gezamelijke clubuitstap?

Nvdr: deze vraag was onderwerp van bespreking op de laatste bestuursvergadering. Gezien het tijdstip en de naderende verlofperiode heeft het bestuur moeten vaststellen dat niet genoeg mensen zich op dezelfde dag vrij zouden kunnen maken om dit bezoek gezamenlijk te organiseren.
Toch blijft het een aanrader voor een individueel bezoek (Speciale prijs vervoer + inkom als B-Dagtrip bij de NMBS)

Foto GVA-Stephan Vanfleteren

Deze expo is anders dan je van het Gallo-Romeins Museum gewend bent. Sensuele foto's van kunstfotograaf Marc Lagrange, intrigerende teksten van Romeinse auteurs en authentieke objecten brengen je in de ban van vrouwelijk schoon. Ze vormen een sfeervol samenspel.

Op de tentoonstelling zijn meer dan 50 werken van hem te zien. Ze ademen tijdloze schoonheid.

Hoe maquilleerden dames zich 2000 jaar geleden? Welke sieraden droegen ze? Wat zat er in een Romeinse beautycase? Gebruiksvoorwerpen en educatieve films tonen hoe vrouwen uit het oude Rome zich mooi maakten en verzorgden. Aansluitend vertellen moderne vrouwen over de manier waarop ze hun lichaam beleven.

Speels en ietwat gedurfd combineren we zijn fotografie met citaten van antieke auteurs. De woorden van Ovidius, Propertius en Tibullus laten je verre van onberoerd. Ze verbazen, doen glimlachen en soms misschien wenkbrauwen fronsen.
Het samenspel tussen hedendaagse kunst en 2000 jaar oude teksten intrigeert. Bovenal biedt het een fijne instap om het verre verleden wat diepgaander te verkennen.

Een echte aanrader!

Aphrodite - 2013

Het was alsof Venus uit de zeegolven oprees,
zo mooi had ze zich omgevormd!
Eventjes hield zij ook een rozig handje voor haar
gladde vrouwelijkheid, maar dat deed ze
meer voor een schaduw dan uit schaamte.

In speciem veneris quae marinos fluctus subit
pulchre reformata, paulisper etiam glabellum
feminal rosea palmula potius obumbrans de
industria quam tegens verecundia.

Lucius Apuleius, ca. 125 n.Chr. – na 170 n.Chr.

Alto-Rilievo - 2015

Tusk

Carved in stone

Statue

RONDLEIDINGEN GALLO-ROMEINS MUSEUM

Rondleiding Timeless Beauty
Bezoek de tentoonstelling onder leiding van een professionele gids. Zowel voor socio-culturele verenigingen als vrienden- of familiegroepen is dit prettig. Tijdens zo'n begeleid bezoek komen alle hoogtepunten aan bod. Je mist niets, krijgt de essentie mee en steekt net wat meer op. Uiteraard is er voldoende gelegenheid om vragen te stellen.
Duur: *1,5 uur*
Max. aantal mensen per groep: *20*
Kostprijs: *60,00 EUR per groep + toegangsprijs*
Wanneer: *op dag en tijdstip naar keuze (volgens beschikbaarheid van de gids)*

Rondleiding Focus Fotografie
Bij aankomst in het museum wacht een professioneel fotograaf je op. Met je familie, vrienden of (mede-)cursisten verken je onder zijn leiding de expositie. De focus? Leven en werk van de in 2015 overleden kunstfotograaf Marc Lagrange. Je verneemt hoe de vakman te werk ging en krijgt inzicht in zijn unieke stijl. Samen met de gids analyseer je een aantal van zijn foto's. Uiteraard is er ruimte voor discussie.
Voor iedereen met een bijzondere interesse in fotografie of die er zelf actief mee bezig is. Maar ook als eerste kennismaking met deze kunstvorm is deze rondleiding boeiend.
Duur: *1,5 uur*
Max. aantal mensen per groep: *15*
Kostprijs: *80,00 EUR per groep + toegangsprijs*
Wanneer*: op dag en tijdstip naar keuze (volgens beschikbaarheid van de gids)*

Meer informatie en reserveren:
Huberte Renaers - Tel. +32 (0)12 67 03 40 - huberte.renaers@limburg.be
Oréane Vandenreyt - Tel. +32 (0)12 67 03 41 - oreane.vandenreyt@limburg.be
van maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 uur en 12.00 uur en tussen 13.30 uur en 17.00 uur

'Als je mensen fotografeert in kleur, fotografeer je hun kleren, als je hen fotografeert in zwartwit fotografeer je hun ziel.'

Ted Grant

FreArt

Een fotograaf van hier vlak bij ons.
Een man die mij kon boeiend met zijn werk.

FILIP DUJARDIN

BIOGRAFIE

Werd geboren in Gent in 1971 waar hij nog steeds woont en werkt.

Dujardin studeerde kunstgeschiedenis (specialisatie architectuur) en deeltijds kunstonderwijs fotografie aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Gent. Hij studeerde af in 1995.

Hij was tussen 1998 en 2000 technisch assistent van Magnum-fotograaf **Carl De Keyzer.**

Van 2000 tot 2006 werkte hij samen met **Frederik Vercruysse** om een meer dan gedegen reputatie te krijgen. Samen maakten ze bekendheid als architectuurfotografen.

Vanaf 2007 koos hij voor een onafhankelijkere koers, met werk voor diverse particulieren en publieke opdrachtgevers en specialiseert hij zich op het vlak van design, interieurarchitectuurfotografie.

In 2008 kreeg hij internationale bekendheid met *Fictions*, een reeks digitale beeldmontages. Door foto's van echte gebouwen digitaal te bewerken 'tekent' Dujardin surreële, fictieve gebouwen.

Dujardin stelde de reeks tentoon in BOZAR in Brussel.

Later volgden tentoonstellingen in Canada, Frankrijk, Duitsland, Italië, de Verenigde Staten en Zuid-Korea. Zijn foto’s worden gepubliceerd in nationale en internationale boeken en tijdschriften.

Ondertussen is werk van Dujardin aangekocht door het Metropolitan Museum of Art-New York, het MoMA-New York en het MoMa-San Francisco

ARCHITECTUURFICTIE OF EEN VIRTUELE KNUTSELAAR?

Knutselen met gebouwen. Tot er een nieuwe architecturale werkelijkheid ontstaat. Filip Dujardin verkent in zijn foto's de schemerzone tussen realiteit en fictie met vaak licht komische gevolgen.

Wanneer je voor het eerst zijn foto's doemen automatische vragen op:

- Wie heeft ze bedacht en ontworpen?
- Wat is de precieze functie?
- Wordt de zwaartekracht hier getart?
- Zitten wij gevangen in een illusie van M.C. Escher?
- Hebben wij het te maken met locatiekunst van Jan De Cock?

Wat staat die mysterieuze villa met gesloten luiken daar pardoes in het landschap te doen? Spoedig wordt duidelijk dat Dujardin geintjes heeft uitgehaald en met Photoshop zijn kunsten mocht botvieren.

Het maakt de beelden van Dujardin niet minder intrigerend, omdat ze iets 'unheimisch' en tegelijk het droogkomisch behouden. Ze bedrijven de kunst van het onmogelijke.

Een andere keer zijn ze weer verrassend concreet, alsof de voormalige Oostblokbouwstijl herleeft, met die grijze grauwe kolossen, neergepoot zonder een greintje planologie.

Dujardin creëert luchtkastelen die de verbeelding prikkelen, al is er slechts sporadisch een levend wezen te bekennen.

Des te spannender wordt het als je weet dat de fotograaf gewoon aan de slag ging met foto's van ordinaire gebouwen om en nabij Gent. Dujardin stelt er een nieuwe wereld mee samen, amper een paar hectaren van de onze verwijdert.

Dujardin schept 'een ironisch genoegen in de surrealistische nevenschikking en zo onthult zijn _knutselwerk_ onverwachte inzichten in de hedendaagse bouwcultuur en zijn contexten.

,

DE REEKS ‘SHEDS’ # ‘FICTIONS’

Een reeks die Dujardin enkele jaren geleden fotografeerde en die aan de basis liggen van de ‘Fictions-serie’

Typische Vlaamse schuurtjes in weilanden, waar geen enkele architect bij te pas komt. Bij de ‘*Sheds’* is het de boer die een constructie maakt in zijn weiland, bij de ‘*Fictions’* is het Dujardin die achter zijn computer fictieve gebouwen bouwt.

Zoekend door het Vlaamse platteland viel Dujardins oog op boerderijrestanten of schuurtjes, bij elkaar geïmproviseerd en in elkaar geknutseld. Zonder enige esthetische of vormelijke bedoeling neergepoot. Gewoon beschuttende ruimtes voor koe, hooi of voedsel. Met ‘*Sheds’* toonde Dujardin zijn beginnende fascinatie voor het ongerijmde in het landschap.

In de serie ‘*Fictions’* laat Dujardin de architecturale werkelijkheid vervolgens naar zijn pijpen dansen. Kunst neemt de overhand. Het grootstedelijke landschap wordt op zijn kop gezet en diverse bouwkundige atmosferen met elkaar in een ongrijpbaar spanningsveld gebracht.

Zo wordt een lading ‘Belgische koterijen of zielloze flats omgetoverd tot een apart staaltje modernistische architectuur. Doordeweekse gebouwen – meestal tegen de achtergrond van een gefilterde, grijze lucht – veranderen in afstandelijke sculpturen.

GRENS TUSSEN REALITEIT EN FICTIE

Dujardin is dol op assemblage en compositie, waarbij hij ongetwijfeld ook putte uit de architecturale visies. Zijn bagage van kunsthistoricus komt Dujardin uitstekend van pas bij 'Fictions-projects'.

'*Fictions'* toont wonderlijke gebouwen die op vernuftige wijze ingebed lijken in het bestaande landschap. Ook hier weer hetzelfde procedé, op basis van bestaande gebouwen construeert de kunstenaar met behulp van zijn digitale fotomontages fictieve bouwwerken en landschappen die de wetten van de zwaartekracht tarten.

Pas wanneer je ze van naderbij bestudeert, besef je hoe onwaarschijnlijk hun constructie en vormgeving zijn. Deze beelden leveren commentaar op de hedendaagse architecturale werkelijkheid via een virtuele wereld en met een artistiek uitgangspunt.

'*Fictions'* verrast ons met indrukwekkende bruggen, labyrintische wooncomplexen en vreemde interieurs, balancerend op de dunne grens tussen fictie en realiteit.
Hoewel zo ver van echt bestaande gebouwen zijn ze helemaal niet verwijderd. Kijk maar eens vanuit de trein naar het Vlaamse en bij uitbreiding het Europese landschap: je treft er zeker residu's of derivaten van Dujardins foto's aan.

Opmerkelijk is ook de naamloosheid van de foto's. Dujardin laat ons zelf gissen en puzzelen. Hij geeft geen pasklare uitleg bij zijn beelden. Zijn uitleg "Ik leg de focus op de intrinsieke kwaliteit van het stedelijk landschap. Wat is een stad en hoe definieert een stad zich ten opzichte van een andere? Wat blijft er over als je de typische zaken weghaalt? Ik maak er een universeler beeld van. Ik speel op de grens tussen realiteit en fictie: klopt wat je ziet wel? "

Dujardin zet de kijker welbewust op het verkeerde been en schaaft onze blik bij.
"Ik zie dagelijks voorbeelden van dat 'gebricoleerd woonweefsel. De achterkanten zijn formalistisch interessant omdat daar een soort wilde architectuur aan de gang is die zich ontrekt aan de stedenbouwkundige regels."

ZIJN WERKWIJZE

Vertrekkende van reële gebouwen begint hij maquettes te maken met legoblokken, om later over te schakelen naar computermodellen. Hij houdt zich aan een vaste maatvoering en zorgt dat het perspectief klopt om de 'realiteitswaarde' te behouden. Eerst komt het ontwerp, dan pas de foto's en de bewerking. Je zou het anders vermoeden. Zijn beelden hebben soms een zeer 'high-tech' uitgangspunt en maar een 'low-tech' uitwerking. Dat maakt de spanning interessant.

FILIP DUJARDIN OVER ZIJN TOEKOMSTBEELD VOOR BOKRIJK

Bokrijk is ambitieus en kijkt vooruit naar de toekomst. Het is zeker ook een inspirerende plek. Met volle overtuiging ging ik in op de vraag van curator Bart Lens om mijn visie over de toekomst van Bokrijk te geven en deze ook creatief voor te stellen.

Als kunst- en architectuurfotograaf heb ik zeer veel respect voor de authenticiteit, puurheid, creativiteit en eigenzinnigheid die hier heerst. Ik nam het patrimonium in het Openluchtmuseum als basis, om een nieuwe structuur te maken, die zowel het verleden als de toekomst van Bokrijk in zich draagt.

Hoe ben ik te werk gegaan … Ik heb het houtskelet als bouwmethode gebruikt om een torenvolume te maken. Opvallend aan deze toren is dat de belijning van het houtskelet de grafiek en het reliëf bepaalt. Binnen deze toren kan je een evolutie waarnemen in abstractie, van beneden naar boven toe. Onderaan zijn de authentieke gebouwen van Bokrijk wel degelijk waarneembaar om gaandeweg over te gaan naar uitgepuurde volumes en te eindigen in een open structuur, alsof de toren wacht op een voltooiing.

Deze toren draagt mijn visie over de toekomst van Bokrijk. Een Bokrijk dat groeit en nog lang niet voltooid is. Als ik mijn werk in één zin zou moeten omschrijven, dan ga ik voor: ‘een openheid die refereert naar de transitie die Bokrijk momenteel ondergaat’.

UNIVERSELE SNAAR

Toch blijft het de vraag of Dujardins gebouwen helemaal imaginaire en technisch onhaalbare constructies zijn. Deze vraag werd voorgelegd aan de bouwkundige en architectuurhistoricus **Cornelis van Wierren.**

“Ik heb bijna alle gebouwen bekeken en heb weinig constructief onmogelijks gezien” zei hij. “Onlogisch soms, maar onmogelijk, nee. Als iets van beton lijkt, hoeft het dat niet daadwerkelijk te zijn. Er kan bijvoorbeeld een staalconstructie onder een (dunne) betonbekleding verborgen zitten. Hierdoor zijn grote overspanningen mogelijk. En zolang een voorgeval met verschillende afgemeten en verdeelde kozijnen niet dragend is, behoort ook dat tot de bouwtechnische mogelijkheden.”
Maar dit is wellicht niet de ambitie van Dujardin, het is een enerverende gedachte dat fictie geput uit de fotografische realiteit wel degelijk weer implementeerbaar zou kunnen worden.

Dujardin danst op de slappe koord tussen mogelijkheid en onmogelijkheid. En door de uitgepuurde eenvoud van de beeldentaal treft hij een universele snaar.

BESLUIT

Fotograaf?
Architect?
Theoreticus?
Kunstcriticus met beelden?

Het maakt in feite niet zoveel uit. Dit is in ieder geval slimme fotografie waar je langdurig en aandachtig naar kunt kijken en die architectuur subtiel van haar voetstuk haalt en op scherp zet. Dat Dujardin en passant aansluit bij de Belgische surrealistische traditie en haar fijntjes becommentarieert, is mooi meegenomen.

Wedden dat u bij uw volgende roadtrip door België ook op zoek gaat naar verknutselbare gebouwen!

FreArt

ARENA OOST-VLAANDEREN

Ben je bezig met fotografie en op zoek naar feedback van een expert? Dan is ARENA de geknipte gelegenheid. Het Centrum voor Beeldexpressie werpt je voor de leeuwen, maar wees gerust: ze bijten niet!

Deze aankondiging trok mijn aandacht….

Was het de nieuwsgierigheid of op zoek naar nieuwe contacten?

Van gedachten kunnen wisselen met mensen met dezelfde interesse?

Een uitdaging?

Durf ik het aan?

Maar "wie niet waagt niet wint" zegt het spreekwoord. Dus trok ik mijn stoute schoenen aan en schreef me in. Ik wou de visie, de feedback en tips van een expert wel eens horen over mijn foto's.

DE KENNISMAKING

Die bewuste zondag 19 februari ll, vertrok ik toch ietwat nerveus, richting Merelbeke met mijn 10 foto's. Waar was ik in godsnaam aan begonnen?

Een warme en spontane verwelkoming, kennismaking met de collega's. We waren met 14, een voltalige groep, die de uitdaging aangingen, waaronder ik toch een 3-tal bekende gezichten zag. Het ijs was gebroken.

DE FOTOGRAAF

Yann Bertrand (°1973) is een in Gent gevestigde fotograaf. Hij studeerde fotografie aan het KASK in Gent van 1998 tot 2002. In 2003 begon hij als freelance-fotograaf te werken voor De Morgen en De Standaard, maar zoekt momenteel ook andere horizonten op, waar hij de laatste afgelopen jaren niet één maar twee kickmomenten beleefde, waar hij op ontroerende wijze over vertelde en voor hem een ommekeer in de fotografiewereld inluidden.

Ik leerde Yann kennen als een aangename, rustige en warme persoonlijkheid. Een fotograaf die werkt vanuit het hart.
Een constante in Yanns werk is het opvallende kleurengebruik. Daar komen geen filters of Photoshop aan te pas.

> *"Ik kijk in kleur, ik heb me er zwaar op geconcentreerd tijdens mijn opleiding. Zwart-wit gaat over licht en donker, lijnen en geometrische vormen. Kleuren roepen onmiddellijk gevoelens op. Het menselijk oog kijkt eerst naar geel. Blauw is koel, rood is warm. Het is voor mij een automatisme geworden; ik zie een bepaalde kleur en pak mijn camera".*

Nee, hij is geen familie van de Franse fotograaf en milieuactivist Yann Arthus-Bertrand.

VOOR DE LEEUWEN GEWORPEN

Tafels worden samen geschoven en de eerste vrijwilliger mag zijn 10-15 foto's in de arena gooien. De keuze is volledig vrij. Losse foto's, reeksen, alle thema's komen in aanmerking.
Spannend!
De beoordeling gebeurt uitsluitend door Yann Bertrand. Wij zijn de toeschouwers en luisteren. Hieronder samengevat de visie van Yann Bertrand over hoe hij zijn beoordelingen doet.

Opbouwende kritiek

Het is nooit moeilijk om kritiek te geven op een foto. Op elke foto is wel wat aan te merken. Al is het maar dat je een andere keuze had kunnen maken waardoor de foto 'net' wat anders was geweest.
Als je iets aan te merken hebt, doe dat dan op een opbouwende manier. Niemand heeft er wat aan als een foto afgekraakt wordt. Het moet steeds de bedoeling zijn dat de fotograaf met oprechte suggesties zijn werken kan verbeteren. Aanwijzingen geven, tips, een woordje uitleg over een bepaalde techniek, de compositieregels…enz. De term foto's 'beoordelen' klinkt wat zwaarder dan foto's 'bespreken'. Proberen op een positieve manier iets van andermans foto's te zeggen is de bedoeling.

Doelstellingen

Om een foto te kunnen beoordelen moet men in de eerste plaats weten wat de fotograaf beoogde bij het maken van een foto.

Of een foto al of niet geslaagd is, m.a.w. of wij te maken hebben met een al of niet "goede foto" wordt bepaald door het '*waarom'* dat een foto gemaakt werd.

Afhankelijk hiervan kan men de fotografie indelen in een aantal categorieën en zal de beoordeling ook daarvan afhangen.

Enkele voorbeelden:

- Journalistieke fotografie stelt in de eerste plaats de nieuwswaarde voor. Een goede foto is een foto met een grote nieuwswaarde.
- Sportfotografie vraagt dat de belangrijkste ogenblikken van een sportevenement in beeld gebracht worden en nog wel juist op een climax-ogenblik.
- Bij familiekiekjes worden personen en gebeurtenissen, die alleen voor de betrokkenen belangrijk zijn sterk gewaardeerd.
- Bij wedstrijdfotografie is dit weer iets moeilijker. Hier vindt je bv zowel goede sportfoto's, journalistieke foto's tot zelfs familiefoto's. Als jury is nodig om op wedstrijdfotografie iets dieper in te gaan.

Kenmerken van een goede foto

1. De foto moet **opvallen**, in het oog springen. Een goede foto is een foto die opvalt in een verzameling foto's en dat kan even goed een artistieke foto zijn.
2. De foto moet iets betekenen, moet een **inhoud** hebben. Daarmee wordt niet bedoeld dat een goede foto per definitie tot het genre van de sociale fotografie dient te behoren. Zelfs een abstracte foto kan nog een inhoud hebben, kan iets betekenen, zij het dan qua kleur en vorm.
3. De foto moet de toeschouwer aanspreken, hij moet de toeschouwer **emotioneel** treffen. Dit geldt trouwens voor alle kunstuitingen, zoals muziek, schilderkunst, literatuur, enz… Een goede landschapsfoto bv. moet niet alleen opvallen door het onderwerp van de foto of de gebruikte techniek; het dient ook een foto te zijn die je aanspreekt, je emotioneel treft, je oog aantrekt, iets voor je betekent,…

4. En uiteindelijk: een foto zelf is een plat vlak waarin vormen en kleuren of grijswaarden hopelijk samenvloeien tot een boeiend geheel. M.a.w.: de **grafische opbouw** is belangrijk.

Deze vier elementen (opvallen, inhoud, emotioneel aanspreken en grafische opbouw) zijn belangrijke kenmerken van een goede foto.

Maar.. wat heel belangrijk is, zij worden ook individueel bepaald. Zij kunnen verschillen van persoon tot persoon. Dat is ook de reden waarom een foto een eerste prijs krijgt in de ene wedstrijd en uit de boot valt in een andere wedstrijd.

Hanteer gebruikelijk fatsoensnormen

De fotograaf is iemand met gevoel en emotie, die zijn best gedaan heeft op de foto waar je op reageert en dat verdient een nette reactie.

Met één woord kan met vaak meer kapot maken dan goed, wij mogen niet vergeten dat de meeste amateurs zijn. Beroepsfotografen hebben hun eigen stijl en het is niet aan mij om iemand zijn stijl af te breken. Maar wel om eerlijk te zijn en de foto's meer op technische inhoud te beoordelen. Beoordelingen mogen niet subjectief zijn zoals bvb doordraven over een '*iets'* in een foto dat niet goed zou staan of een slagschaduw.

Wanneer een foto technisch goed is, wie ben ik om daar een mening over te geven….!? Hiermee wordt niet bedoeld dat de techniek de doorslaggevende rol voor een goede foto is, maar het totale geheel. Fotografie, is vooral een kwestie van smaak.

Stel een vraag

Een mooie manier is om een vraag te stellen over de foto. Bij voorkeur geen algemene vraag, maar juist een vraag die laat zien dat je nagedacht hebt over hoe de foto gemaakt is. Het leuke van vragen stellen is dat het antwoord waardevol kan zijn. Zo kun je veel leren van fotografen, elk in hun eigen kunde en smaak, die vertellen over hun visie, idee en de details van hun werkwijze in een bepaalde foto.

Uit je gevoel

De verwoording van de gevoelens goed onder woorden brengen wat een foto teweeg brengt en dat is dan weer prettig om te horen voor de fotograaf. Ook kan hij of zij dan bepalen of dit strookt met zijn/haar doelstellingen en die eventueel toelichten.

Besluit

Het is moeilijk te omschrijven waaraan een “goede foto” **MOET** voldoen en uiteraard is het zeer moeilijk foto’s te beoordelen.

Vandaar dat als iemand een oordeel geeft over een foto men dikwijls vervalt in technische opmerkingen. (een storende vlek in de achtergrond, een te lichte voorgrond, gebrek aan detail in de schaduw, enz…).

Deze opmerkingen hebben alleen iets te maken met het **vierde element**, nl de grafische opbouw van de foto. Het is ook het kenmerk dat het meest objectiveerbaar is, maar zeker niet het enige criterium waaraan een foto moet voldoen, wil hij de kwalificatie van “goed” krijgen.

CONCLUSIE

De meeste mensen fotograferen echter als hobby en dan heb je de keuzevrijheid van het onderwerp. Hier speelt de persoonlijke voorkeur een grote rol. De natuurfotograaf wordt waarschijnlijk gelukkig als hij het Zonvogeltje goed heeft gefotografeerd en een foto van een flat als saai beoordeeld. De architectuurfotograaf geniet van het lijnenspel van het hoge gebouw en wordt minder enthousiast van een groenkleurig vogeltje.

Het beoordelen van een foto is dus minder eenvoudig dan het lijkt. Als je goed naar een foto kijkt dan moet je meer kunnen zeggen dan alleen ‘mooi’ of ‘niet mooi’.

Kortom ARENA was een kennismaking waar ik positief op terugblik en de mogelijkheid kreeg om ervaring op te doen en nieuwe contacten te maken.

Ik had nog een laatste vraag : ‘Wat is voor jou een goede foto, Yann?’

Algemene stilte… ik hoorde hem denken.

"Een foto die ik mijn woonkamer wil hangen. Waar ik kan blijven naar kijken, die verwondering blijft oproepen. In een carrière van bijna tien jaar heb ik er tot nu toe misschien zes gemaakt"

Ik vind dat ik terecht mag afsluiten met dat ene toepasselijke woord voor deze jonge fotograaf

"Respect".

Een fotograaf die ons gedurende deze namiddag op een eerlijke manier, zoveel heeft bijgebracht. Tevreden en met een goed gevoel keer ik terug huiswaarts, uitkijkend naar het volgende contact.

Bedankt Yann!

FreArt

Micro - Portfolio

Marc Van Wambeke

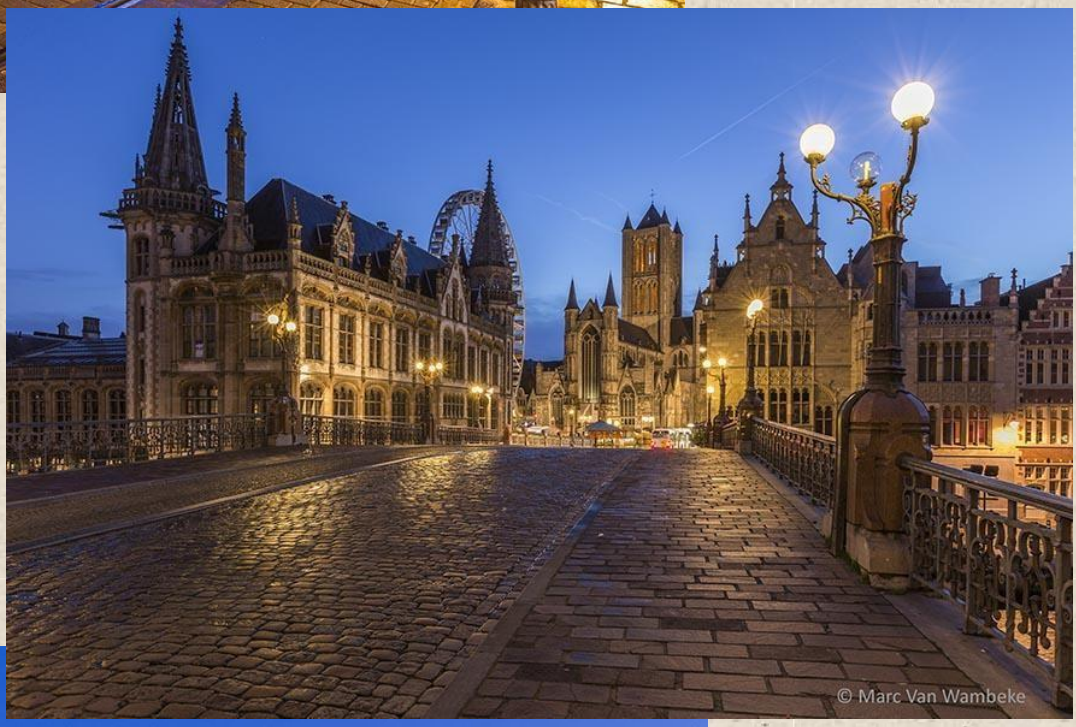

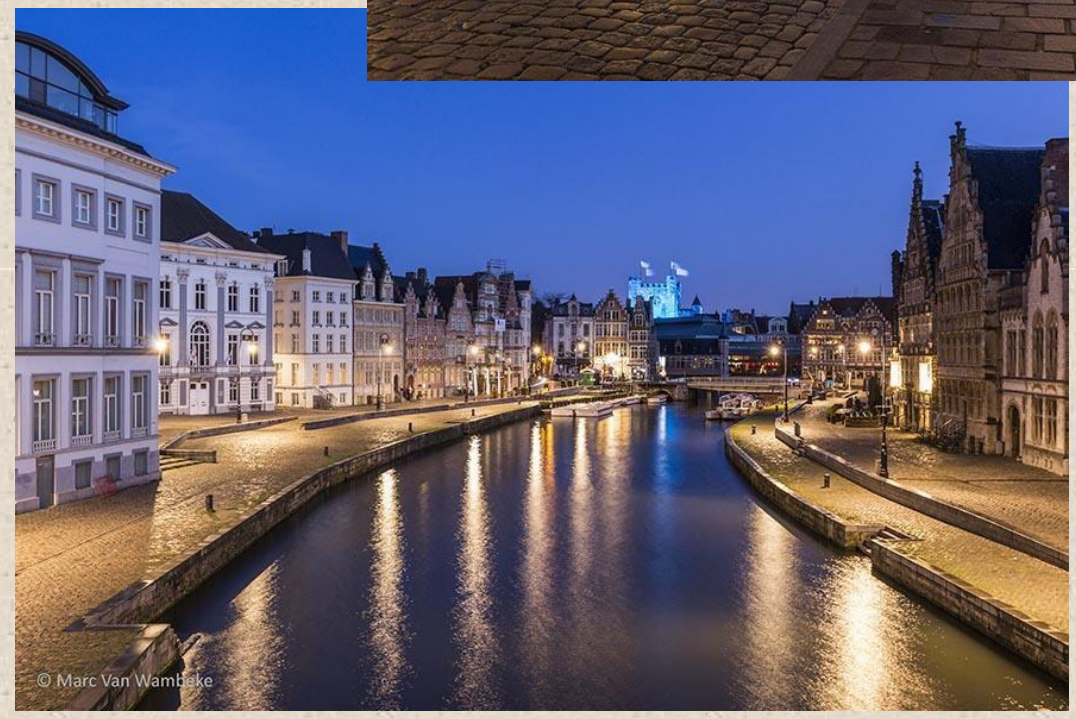

OVU nr. 052 **CVB nr. 5025**

DIA CLUB

LOKAAL: O.C. De Burggrave, Grovermansdreef 38, 9940 Kerkbrugge (Evergem)
Bankrek. IBAN : Belfius BE24 0688 9963 7338 **BIC**: GKCCBEBB
VTB-Diaclub Evergem p/a : Bollewerkstraat 119, 9031 Drongen
Zetel van de club: EINDEKEN 39, 9940 EVERGEM

VOORZITTER
Jeanine DEVOS
Bollewerkstraat 119
9031 DRONGEN
☏ 09 / 227.19.22

ONDERVOORZITTER
& MATERIAALMEESTER
André DE MEYER
Sanderuslaan 99
9940 SLEIDINGE
☏ 09 / 357.47.57

SECRETARIS
Raphaël COCQUYT
Bouwmeestersstr.
32
9040 SINT-AMANDSBERG

PENNINGMEEESTER
Henri Eggermont
Bollewerkstraat
119
9031 DRONGEN

COMMISSARISSEN
Koenraad Andries
Droogte 78
9940 EVERGEM
☏ 09 357 78 59

De Schepper Paul
Eindeken 39
9940 EVERGEM
☏ 09 253 54 87

MRT - 31 Bespreking digitale beelden
APR - 07 Bespreking digitale beelden
- 14 Bespreking digitale beelden
- 21 Bespreking digitale beelden
- 28 GEEN VERGADERING

Wij zijn dan om 20 uur **op de opening** van de 58 ste Fototentoonstelling van de Koninklijke vtb Fotoclub Evergem in Ter Gulden Celle, Doornzele Dries 57, 9940 Doornzele - Evergem

MEI - 05 Bespreking digitale beelden
- 12 Bespreking digitale beelden
- 19 Bespreking digitale beelden
- 26 Bespreking digitale beelden
JUN - 02 Bespreking digitale beelden
- 09 Bespreking digitale beelden
- 16 Bespreking digitale beelden
- 23 Bespreking digitale beelden
- 30 Bespreking digitale beelden

SEPT - 01 Bespreking programma werkjaar **2017 - 2018**
- 08 Bespreking digitale beelden
- 15 Bespreking digitale beelden
- 22 Bespreking digitale beelden
- 29 Bespreking digitale beelden

CLUBNIEUWS

CvB

Vanaf 2018 zal het **C**entrum **v**oor **B**eeldexpressie volledig hervormd worden. De lidmaatschappen zullen volledig veranderen. Je zal een abonnement voor 6 nummers kunnen nemen (**30.0€/jr**) en kunnen genieten van de SABAM-regeling voor onbeperkt gebruik van library-muziek (**35.0€/jr**).

Jaarlijkse Digiprojectie in 2017

De projectie zal terug plaats vinden in de zaal van:

café "De Linden", Wippelgem Dorp 2, 9940 Wippelgem.

Digiprojectie op:

- zaterdag **18 november** om **20.00** uur i.p.v. om 19.30 uur !;
- zondag **19 november** om **16.00** uur.

FOTOGRAFIE: MOET ALLES SCHERP?

GEBRUIK DE HYPERFOCALE AFSTAND!

24 AUGUSTUS 2015

Bij het maken van landschapsfoto's is het vaak de bedoeling om de foto van voor tot aan de einder scherp te hebben. Alles moet scherp zijn, geen vage, onscherpe struiken vooraan, geen onscherpe bomen aan de horizon, nee: alles scherp.
Kortom: je moet hierbij een betere en complete controle over de **scherptediepte** hebben.
Om die betere controle over de scherptediepte te hebben dien je je bewust te zijn van het begrip 'hyperfocale afstand'. Kort door de bocht gezegd is die hyperfocale afstand het punt waarop je scherp moet stellen, om bij een bepaald gekozen diafragma voor en achter dat scherpstelpunt de grootst mogelijke scherpte te krijgen, veelal helemaal tot aan de horizon.

Maar waar bevindt dat hyperfocale punt zich dan wel precies?
Laten we even uitgaan van de manier waarop bij een landschap meestal wordt scherpgesteld: op oneindig. Het hyperfocale punt ligt echter niet op oneindig, dat ligt ervoor.
De eigenschap van het hyperfocale punt is dat de scherpte zowel voor als achter dat punt ligt, **1/3 van de scherptediepte bevindt zich voor het hyperfocale punt, 2/3 bevindt zich achter het hyperfocale punt** of – afhankelijk van het gekozen diafragma – strekt zich uit tot oneindig.
Als de scherptediepte voor het gekozen hyperfocale punt zich net tot aan oneindig uitstrekt, heb je de grootst mogelijke scherptediepte.
Op oudere lenzen kon je zien hoe de scherptediepte bij een bepaalde brandpuntsafstand was verdeeld. Bij de linkse foto hieronder is dat bij f11 van iets minder dan 2 meter tot aan oneindig.
Met oudere lenzen kon je handmatig de juiste instelling kiezen omdat er op de lens zelf werd aangegeven, hoe groot de scherptediepte bij een bepaalde diafragma-instelling was.

Je kon handmatig de scherpstelring verdraaien en dan het teken voor oneindig ∞ naar het gekozen diafragma (foto f11) draaien aan de linkerkant van de scherptediepteschaal, en dan zag je vanzelf waar de scherptediepte begon.
Bij moderne (zoom)lenzen staat die schaalverdeling er veelal niet meer op.
Dus zul je zelf moeten bepalen waar dat prachtige hyperfocale punt zich bevindt.

Hier bij deze 35 mm-lens is dat bij **f11** van ∞ tot ongeveer **1.8 m**.

Waar ligt het hyperfocale punt ?

Waar dat punt zich bevindt, hangt af van de brandpuntsafstand van de lens en van het gekozen diafragma. Bij het bereken van de hyperfocale afstand speelt ook de zogeheten ‘circle of confusion’ een belangrijke rol. Deze cirkel van verwarring (eigenlijk verstrooiingscirkel) om hem zo maar even te noemen, speelt een rol in de formule om de hyperfocale afstand uit te rekenen.
Voor de formule volstaat om te weten dat voor een fullframesensor (Nikon FX) de verstrooiings-cirkel 0,03mm is en voor een APS-C sensor (Nikon DX of het kleinere sensorformaat voor digitale spiegelreflexen) 0,02mm is. Voor meer theoretische onderbouwing zoek je maar op Google naar de "circle of confusion" hier vind je een duidelijke uitleg. Er bestaan formules voor om het punt zelf uit te rekenen, maar inmiddels heb je daar ook prachtige **apps** voor.
Als je de formule wilt weten kun je die vinden op Wikipedia, zoek op Hyperfocale afstand en je hebt ook de formule om die te berekenen.

Een van de **apps** is ‘HyperFocal’ in Google Play., waarbij gekozen is voor een Nikon D700 met een 35mm-lens.

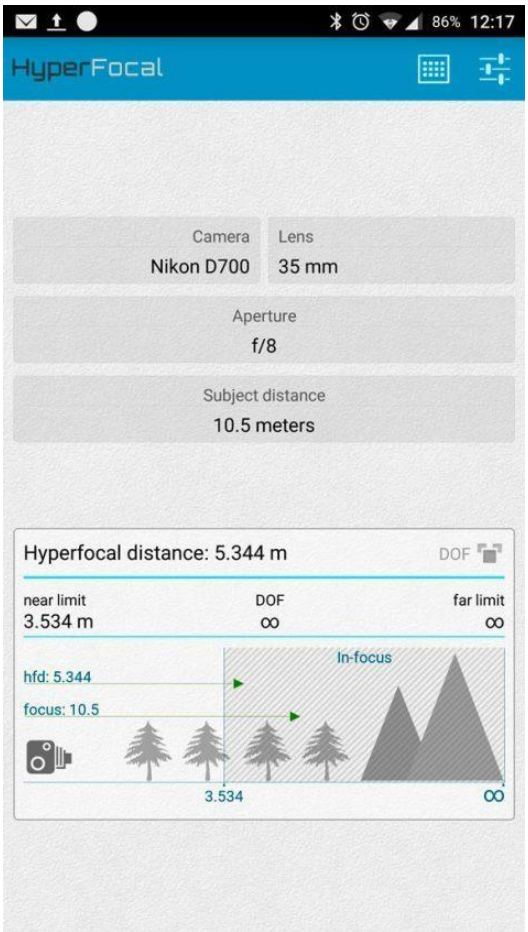

Prachtige apps

Onderweg heb je vast geen zin om een beetje met pen en papier of een calculator in de weer te gaan.
Je kunt dat op een handige manier oplossen.
Je kunt voor je mobile telefoon talloze apps vinden die het rekenwerk voor je doen, en die bij een bepaalde brandpuntsafstand en diafragma het hyperfocale punt voor je uitrekenen. Zoek bij Google Play of in de App Store met het woord hyperfocal en je vindt een flink aantal apps die je kunnen helpen met het vinden van de hyperfocale afstand.
Het is het belangrijkste dat je je bewust bent van die hyperfocale afstand en dat je niet meer automatisch op oneindig scherpstelt bij het schieten van een landschap. **Als je die hyperfocale afstand bij een bepaalde opname weet, blijft het uiteindelijk toch een beetje gokken bij het scherpstellen, want waar in het landschap zit die 10,8 meter precies?**

Daar is vast ook wel een app voor om die afstand in het landschap te bepalen, maar tegen de tijd dat u scherp heeft gesteld is het fotomoment misschien al voorbij.